

KOMMENDANTBLADET

Information till Sällskapet Castellaternas medlemmar
April 2019

Sammanställning och foto: Göran Lindgren

Kapitelmästaren har ordet

Hej alla Kommendanter, Amiraler och våra två Ståthållare!

Jag tycker det går bra för sällskapet Castellaterna. Guidningarna är välbesökta, de historiska caféerna drar folk och ekonomin går bra. Största utmaningen är en förnygring av styrelsen.

Nu när värmen kommer så börjar även våra guidningar ta fart. Redan i maj har vi den första guidningen på Boön. Våra guideturer är efterfrågade och jag är glad över att vi kan hitta guider. Förra året var vi ett halvt dussin personer som guideade.

Trevlig vår önskar
Magnus Palmberg

Trevlig samvaro vid Sällskapets årsmöte

Som alltid god stämning när Sällskapet träffas. Årsmötet avrundades med råkor och tillbehör.

Torsdagen den 14 mars samlades ett 30-tal medlemmar och respektive till Sällskapet Castellaternas årsmöte i Karlshamns museums Expressen-hall.

Mötet inleddes med årsmötessammanträde under ledning av Sällskapets kapitelmästare Magnus Palmberg. Sammanträdet genomfördes utan några större invändningar och glädjande nog kunde två medlemmar väljas in som nya ledamöter i ordenskapitlet. Årsredovisningen visade på ett positivt resultat och verksamhetsberättelsen beskrev 2018 som ett år med många guideuppdrag. Informationen till medlemmarna och kallelser till olika aktiviteter togs upp som ett förbättringsområde.

Efter sammanträdet visade Göran Lindgren ett axplock foton ur Karlshamns museums bildarkiv. Som vanligt väcktes en hel del minnen till livs och många kunde berätta historier och händelser från sin barndoms Karlshamn vilka många ledde till glada skratt.

Den glada stämningen fortsatte även runt matbordet där det serverades råkor med tillbehör. Det sedvanliga "tjuganlotteriet" gav vinnarna priser, medan andra fick stå tomhänta. Men inga sura miner för det. Kvällen avrundades med kaffe och hembakad kaka.

Biljett 90 kr
Köps hos Lundins bokhandel, Antikvariat Bode eller genom förbokning till blekinge@sv.se. Överblivna säljs vid entrén, endast kontant betalning.

Karl XII – Kungen, människan, myten

Nu är det 300 år sedan Karl XII föll för en kula i norska Frederikshald. Sveriges störste krigarkung, kungen som själv aldrig startade ett enda krig.

Onsdagen 24 april kl. 18:30, Lokstallarna Karlshamn

Föredrag med historikern Marcus Bernhardtsson

SÄLLSKAPET CASTELLANERNA medlemmar gratis

Missa inte.....

Onsdagen den 24 april kommer historikern och Castellanen Marcus Bernhardtsson tillbaka till Lokstallarna för att berätta om kung Karl XII. kl. 18.30. Fritt inträde för oss Castellaner.

Ordenskapitlets ledamöter till årsmötet 2020

Kapitelmästare – Magnus Palmberg

V. Kapitelmästare – Birgitta Clejndert

Skrivare – vakant

Ledamot – Bo Rydström

Ledamot – Per Lundgren

Ledamot – Lars Karlsson

Kassaförvaltare – vakant

Ledamot – Marcus Bernhardtsson

Ledamot – Catarina Montan

Ångbåtar gav Karlshamn resande teatersällskap

Hotell Stadshuset på Kungsgatan mitt emot klocktornet. I hotellets stora salong spelade ofta resande teatersällskap teater under andra halvan av 1800-talet. Byggnaden revs 1906 och Stadshotellet byggdes på samma plats. Bild: Karlshamns museum

Under senare halvan av 1800-talet var intresset för teater stort i Karlshamn. Redan i slutet av 1820-talet byggdes en teaterbyggnad på tomten där Församlingsgården står idag. Denna första teaterbyggnad brann ner 1833 men en ny uppfördes på samma plats. Att byggnaden ibland kallades teaterladan visar på att det rörde sig om en ganska enkel byggnad. Den renoverades 1867 och efter återinvigningen kunde man läsa i Karlshamns Allehanda, att renoveringen genomförts på ett sätt som vittnar om smak och sinne för konst. När den nya elementarskolan för flickor skulle byggas på tomten 1879 revs teatern och teatervännerna fick söka efter andra lokaler. De behövde inte flytta så långt. Tvärs över Kungsgatan räckte. Där låg hotell Stadshuset och i ett av hotellets salonger byggdes en provisorisk scen som under en rad år framåt skulle komma att ha funktionen som teatersalong.

Teaterintresset blomstrade och en rad resande teatersällskap besökte Karlshamn och teatersalongen i Stadshuset. En av anledningarna till detta var den goda sjöförbindelsen mellan Stockholm och Karlshamn. Många resande teatersällskap hade Stockholm som bas men tog sig via ångbåtslinjerna till Karlshamn, där de gjorde ett stopp och spelade sina pjäser. Repertoarerna var olika typer av lustspel men i början av 1800-talet ökade intresset för operetter. Operettföreställningarna krävde dock större sceniska förutsättningar än vad Stadshuset kunde erbjuda. Tankarna föddes då på att starta en teaterfond som skulle leda fram till finansieringen av en ny teaterbyggnad. Karlshamns Teatersällskap bildas 1885 men redan 1887 ombildas sällskapet till Thaliaföreningen. 1896 hade Karlshamns teaterbolag, vilket i sin tur tagit över Thaliaföreningen, ett eget kapital på nästan 20 000 kronor och planerna att bygga en teater kunde sättas i verket. Den ursprungliga planen på att bygga teatern på den Östergrenska tomten i hörnet av Rådhusgatan och Ågatan ändrades och istället köptes en tomt mitt emot järnvägsstationen. På den Östergrenska tomten byggdes senare stadens elektricitetsverk. Byggnadsritningarna på den nya teatern gjordes kostnadsfritt av byggmästare Svante Svensson men för själva byggandet ansvarade byggmästaren Carl Svensson. Förutom teatersalongen så inreddes även ett hotell med restaurang. Den förste februari 1898 invigdes teatern och teaterintresset fick åter ett uppsving. 1909 besökte inte mindre än 12 resande teatersällskap Karlshamn och teatern. Så småningom fick teaterverksamheten konkurrens av en ny företeelse, nämligen filmen. Karlshamns gamla teater fick skatta för förgängelsen och revs i slutet av 1960-talet.

*Järnvägsrestaurangen och gamla teatern 1910
Bild: Karlshamns museum*

Källa: Karlshamns historia band IV sid 419-421